

Schoolondersteuningsprofiel 2017-2018

CBS De Wieken
Ten Post

CBS De Wieken
Oldenhuisstraat 6
9792 PM Ten Post
050 302 2820
www.cbsdewieken.nl

CBS De Wieken is onderdeel van VCPO Noord Groningen
www.vcpong.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Algemene gegevens van de school	4
2. Missie en Visie van de school	4
3. Basis- en extra ondersteuning binnen VCPO Noord Groningen	5
4. Welke ondersteuning kan de basisschool bieden?	6
4.1 Kernkwaliteiten samenwerkingsverband 20.01	6
4.2 Basisondersteuning binnen onze school	6
4.3 Wat biedt school aanvullend op de basisondersteuning?	9
4.4 Hoe ziet de actuele verscheidenheid eruit op de school?	10
5. Extra ondersteuning	11
6. Ambitie van de school	12
Bijlagen	13
A. Checklist ijkinstrument basisondersteuning	14
B. Verscheidenheidsindex (VI) en invulschema met toelichting	18
C. Uitgangspunten leerlingondersteuning CBS De Wieken	23
D. De 10 principes van Passend Onderwijs op CBS De Wieken	26

Inleiding

In dit Schoolondersteuningsprofiel (SOP) geeft onze school aan hoe de ondersteuning en begeleiding op de school eruit ziet. Het geeft aan welk aanbod van onderwijs, gebaseerd op de formulering basisondersteuning aan leerlingen bij ons op school geboden kan worden. Daarnaast zegt het iets over het aanbod voor ondersteuning en extra ondersteuning.

Het school-ondersteuningsprofiel (SOP) brengt onze school, zowel kwalitatief als kwantitatief, in beeld. Het geeft informatie over onze leerlingen, onze ondersteuning zowel de inhoud als de omvang, de kwaliteit van deze ondersteuning en de expertise van ons schoolteam. Het SOP dient jaarlijks geactualiseerd te worden, omdat er verschuivingen plaatsvinden in ondersteuningsbehoeften van leerlingen en in mogelijkheden voor ondersteuning vanuit de school.

Aangaande het SOP staat in het Ondersteuningsplan van het SWV PO 20.01 (april 2016) het volgende omschreven:

Een omschrijving van de basis- en extra ondersteuning die een individuele school binnen een samenwerkingsverband kan bieden. Het geheel van ondersteuningsprofielen moet zorgen voor een dekkend aanbod van onderwijszorg binnen het samenwerkingsverband. Hiermee kunnen alle schoolbesturen binnen het samenwerkingsverband een passende plek vinden voor elke leerling en hun zorgplicht waarmaken.

En in de omschrijving van basisondersteuning:

De door het samenwerkingsverband vastgestelde omschrijving van de basisondersteuning en de eventueel extra ondersteuning die een individuele school – eventueel met ketenpartners – biedt. Kortom: in het SOP komt de stand van zaken rondom de basisondersteuning en de basiskwaliteit van de scholen (gebruik: checklist) en de extra ondersteuning die de school biedt (gebruik : index verscheidenheid). Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de checklist ikinstrument basisondersteuning en de verscheidenheidsindex.

Ook de ambities van de school omtrent het bieden van extra ondersteuning worden in dit document beschreven.

Wettelijk kader

Wettelijk is vastgesteld dat het schoolondersteuningsprofiel een document is, waarin de school de taken, de verantwoordelijkheden en de werkwijze ten aanzien van Passend Onderwijs vastlegt. In dit document beschrijft de school de basisondersteuning en de extra ondersteuning die de school biedt of wil gaan bieden. Als slot beschrijft de school de ambities die er zijn rond Passend Onderwijs.

Het schoolondersteuningsprofiel:

- is gerelateerd aan het schoolplan en de schoolgids
- is een verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van de school
- wordt geschreven door de directie van de school
- wordt tenminste eenmaal per 4 jaar vastgesteld
- wordt ter advies voorgelegd aan de medezeggenschapsraad

Samenwerkingsverband 20.01

Onze school maakt deel uit van het provinciaal samenwerkingsverband Passend Onderwijs (SWV 20.01). In dit regionaal samenwerkingsverband is een dekkend aanbod onderwijsondersteuning aanwezig.

Alle informatie over het samenwerkingsverband 20.01 vindt u op de website:

www.passendonderwijsgroningen.nl

1 Algemene gegevens van de school

Naam van de school	: CBS De Wieken
Bezoekadres	: Oldenhuisstraat 6
Postcode	: 9792 PM
Plaats	: Ten Post
Brinnummer	: 08AY
Telefoon	: 050 3022820
Email	: wieken@vcpong.nl
Directeur	: Paulina van Bostelen
Email	: p.vanbostelen@vcpong.nl
Intern Begeleider	: Marla Hendriks
Email	: m.hendriks@vcpong.nl
Samenwerkingsverband	: 20.01
Bevoegd gezag	: VCPO Noord Groningen
Aantal leerlingen 1 oktober 2017	: 67

2 Missie & Visie van de school

CBS De Wieken is een kleine maar krachtige dorpschool. Met betrokken ouders en een enthousiast team, leren we onze leerlingen datgene dat zij nodig hebben voor nu en de toekomst. We bieden de kinderen een brede ontwikkeling die past bij hun talent en onderwijsbehoefte. Onze school is een veilige leefgemeenschap in een vertrouwde omgeving, waar de kinderen hun kennis en vaardigheden kunnen oefenen en toepassen. We realiseren ons dat niet elk kind op dezelfde manier speelt, leert en werkt en dat ieder kind andere begeleiding en ondersteuning nodig heeft.

Op onze school willen we deze begeleiding en ondersteuning planmatig uitvoeren volgens de strategieën van de methode handelingsgericht werken. Passend onderwijs biedt hiervoor goede mogelijkheden. Het draagt ertoe bij dat alle geledingen binnen de vereniging en het samenwerkingsverband zich in dezelfde richting ontwikkelen en werk maken van afstemming. Het doel van passend onderwijs is om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoefte van de leerling. Er wordt handelingsgericht gewerkt en planmatig met de verschillen tussen leerlingen omgegaan. In de bijlage vindt u een uitgebreide beschrijving van de uitgangspunten en principes hierbij.

3 Basis- en extra ondersteuning binnen VCPO Noord Groningen

Overeenkomstig het Referentiekader Passend Onderwijs omschrijven we basisondersteuning als het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en lichte curatieve interventies die de school binnen haar onderwijsstructuur planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau, eventueel met samenwerkende ketenpartners, uitvoert.

In het ontwikkelperspectief van de leerling staat de onderwijsbehoefte van de leerling beschreven. De onderwijsbehoefte geeft aan wat hij/zij nodig heeft om te leren en zich te kunnen ontwikkelen binnen onze school. Wij proberen aan deze onderwijsbehoeften tegemoet te komen en bieden daarvoor een bepaalde mate van ondersteuning. Wanneer een kind specifieke onderwijsbehoeften heeft waarin wij niet direct kunnen voorzien, kunnen wij ondersteuning vragen bij het Ondersteuningsteam. De geboden ondersteuning kan praktisch van aard zijn, maar ook intensieve vormen van begeleiding binnen onze school omvatten. Ook een verwijzing naar een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Binnen ons samenwerkingsverband Passend Onderwijs zijn afspraken gemaakt over de minimaal te bieden ondersteuning (basisondersteuning) en extra ondersteuning.

Basisondersteuning binnen Passend Onderwijs Groningen:

De basisondersteuning geeft aan welke mate van ondersteuning aan kinderen wordt geboden binnen de eigen school. De actuele afspraken over te bieden basisondersteuning zijn als bijlage opgenomen bij het Ondersteuningsplan 2015-2018. (www.passendonderwijsgroningen.nl).

Extra ondersteuning binnen Passend Onderwijs Groningen

De extra ondersteuning wordt binnen onze samenwerkingsverband vorm gegeven door middel van arrangementen en worden door de school aangevraagd bij het Ondersteuningsteam. De arrangementen worden ingezet binnen het regulier basisonderwijs. Arrangementen worden jaarlijks bijgesteld naar aanleiding van evaluatie en behoefte van de scholen.

4 Welke ondersteuning kan de basisschool bieden

4.1 Kernkwaliteiten Samenwerkingsverband 20.01

Hieronder het overzicht ten aanzien van de geboden basisondersteuning binnen de scholen waarover binnen het samenwerkingsverband de afspraken zijn gemaakt. Als algemene voorwaarde wordt gesteld dat de scholen over een basisarrangement van de inspectie beschikken.

De vier aspecten	13 Kernkwaliteiten van basisondersteuning (samenwerkingsverband 20.01)
Preventieve en licht curatieve interventies	1. De leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving
	2. Voor leerlingen die een eigen leerlijn nodig hebben voor rekenen en taal en extra ondersteuning krijgen uit het geld van het SWV is een ontwikkelingsperspectiefplan vastgesteld
De onderwijs ondersteuningsstructuur	3. De scholen hebben een effectieve interne onderwijs ondersteuningsstructuur
	4. De leerkrachten, ib-ers en directeuren werken continu aan hun handelingsbekwaamheid en competenties
	5. De scholen hebben een schoolondersteuningsteam gericht op de leerlingenondersteuning
	6. De ouders en leerlingen zijn actief betrokken bij het onderwijs
Planmatig werken	7. De scholen hebben continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen.
	8. De scholen werken opbrengst- en handelingsgericht aan de ontwikkeling van leerlingen.
	9. De scholen voeren beleid op het terrein van de leerling ondersteuning.
Kwaliteit van basisondersteuning	10. De scholen werken met effectieve methoden en aanpakken.
	11. De scholen evalueren jaarlijks de effectiviteit van de leerling ondersteuning.
	12. De scholen dragen leerlingen zorgvuldig over.
	13. De scholen hebben een ondersteuningsprofiel (SOP) vastgesteld.

4.2 Basisondersteuning binnen onze school

4.2.1 Voldoen we aan de afspraken die gemaakt zijn binnen het samenwerkingsverband?

In deze paragraaf geven we aan in welke mate wij voldoen aan de basisondersteuning en hoe wij vorm geven aan de afspraken die gemaakt zijn binnen het samenwerkingsverband 20.01. Jaarlijks (uiterlijk 1 november) wordt de geboden basisondersteuning door ons geïnventariseerd middels het invullen van de checklist ikinstrument basisondersteuning. In de bijlage vindt u de laatste bevindingen van onze school.

Als algemene voorwaarde is gesteld dat alle scholen voldoen aan het door de inspectie vastgestelde basisarrangement. Binnen dit arrangement vallen scholen waarvan de inspectie geen

tekortkomingen heeft vastgesteld, die noodzaken tot verscherpt toezicht. Voldoet de school niet aan deze algemene voorwaarde, dan voldoet de school ook niet aan de basisondersteuning.

A. Onze school voldoet wel aan het door de inspectie vastgestelde basisarrangement.

Laatste inspectiebezoek : Inspectiebezoek maart 2017
Laatste audit : Provinciale audit februari 2016
Arrangement inspectie : Basistoezicht

Opmerkingen inspectie: de inspectie geeft aan dat bij de duidelijke analyse en evaluaties van leerlingresultaten de rol van de leerkracht onvoldoende aandacht krijgt, reflectie op eigen handelen kan nog versterkt worden. Ook het werken met een manier voor het in kaart brengen van de sociale competenties van de leerlingen was aandachtspunt. Dit is inmiddels in orde.

Opmerkingen audit: het provinciaal auditteam geeft aan nog groei te zien in de mogelijkheden van afstemming tussen leerlingen. Ook kan de registratie van de zorg in de begeleidingszuil en het logboek versterkt worden. Daarnaast geef zij aan dat het samenwerkend leren en zelfstandig bevorderd kan worden. Ook zien zij mogelijkheden voor het nog meer zichtbaar maken van De Vreedzame School.

Om de basiskwaliteit van basisondersteuning te kunnen vaststellen is het criterium eveneens het toezichtskader van de inspectie, met als minimumnorm voor basiskwaliteit: de leerprestaties van de school zijn tenminste voldoende en daarnaast voldoen het Onderwijsleerproces of de Zorg en Begeleiding aan de gestelde norm.

Leerprestaties zijn tenminste voldoende: ja
Onderwijsleerproces voldoet aan gestelde norm: ja
Zorg en begeleiding voldoen aan gestelde norm: nee

De basiskwaliteit van onze school is op orde.

B. Onze school voldoet op basis van de checklist aan de vastgestelde basisondersteuning (voldoende is $\geq 80\%$ op de uitgewerkte checklist)

Ja, de totaalscore is 90,5%

Nee

De volgende onderdelen zijn nog in ontwikkeling:

Op het onderdeel "Zicht op ontwikkeling" in het nieuwe toezichtskader van de inspectie (bestuurlijk toezicht / verificatieonderzoek) zijn een aantal onderdelen als onvoldoende aangemerkt. Met een herstelopdracht tonen we voor 1 november 2017 aan dat ook het onderdeel "Zicht op ontwikkeling" bij ons op school voldoende is.

Het volgende ontwikkeltraject wordt ingezet om de basisondersteuning te versterken:

Door het opnieuw bespreken van de vastgelegde taken en verantwoordelijkheden van verschillende betrokkenen en het opnieuw bespreken van de vastgestelde procedures en afspraken ten aanzien van de leerlingenondersteuning, willen we meer helderheid creëren rond de basisondersteuning. Ook willen we dit zo vastleggen, dat het voor iedereen gemakkelijk opvraagbaar is, voor leerkrachten, ouders, IB en directie. De cyclus voor handelingsgericht werken wordt versterkt.

In de (groeps)plannen worden ondersteuningsbehoeften van leerlingen beschreven, dit is niet altijd specifiek genoeg, vooral als het gaat om niet-gediagnosticeerde gedrags- en sociaal-emotionele problematiek. Ook de vertaalslag naar de dagelijkse praktijk kan hierin nog versterkt worden.

Incidenten worden wel genoteerd in het leerlingvolgsysteem Parnassys, maar dit voldoet niet aan de gestelde eis. Er zal gezocht worden naar een andere manier van registreren en analyseren.

4.2.2 Schoolspecifieke uitwerking van de basisondersteuning

In onderstaand overzicht beschrijven wij wat we boven de basisondersteuning aanvullend aanbieden én hoe we omgaan met arrangementen voor extra ondersteuning.

In het kader van preventieve en licht curatieve interventies maken wij gebruik van:

- het CITO leerlingvolgsysteem
- het zorgdocument met daarin de zorgjaarkalender en afspraken over zorg en begeleiding
- Parnassys
- diverse orthodidactische materialen uit de orthotheek

In het kader van 'aanbod ondersteuning' hanteren wij de afspraken die staan in het:

- Borgingsdocument De Vreedzame School
- Protocol oplossingsgerichte pestaanpak
- Veiligheidsplan
- Dyslexieprotocol
- Dyscalculieprotocol
- Toetsprotocol
- Protocol meer- en hoogbegaafden
- Protocol medische handelingen
- Borgingsdocumenten bij de verschillende vakgebieden (TL, SP, BL, RW)
- Protocol communicatie bij gescheiden ouders
- Protocol toelating, schorsing en verwijdering

Voor de sociaal emotionele ontwikkeling maken we gebruik van

Signalering : Zien
Methode : De Vreedzame School

Methodieken op de vakken technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen

Technisch Lezen : Veilig leren lezen / Estafette lezen
Begrijpend Lezen : Nieuwsbegrip
Spelling : Spelling op Maat
Rekenen en Wiskunde : Pluspunt

Daarnaast maken wij gebruik van ICT als ondersteuning van het onderwijsleerproces, middels de volgende programma's:

- Digitale oefensoftware bij bovengenoemde methoden
- Ambrasoft
- Gynzy
- Muiswerk
- Bouw
- Diverse online content

- Ipads, met educatieve en ondersteunende apps

4.3 Wat biedt onze school aanvullend op de basisondersteuning?

Naast de vaststaande afspraken zijn er scholen die aanvullend op de basisondersteuning iets extra's bieden.

Onze school biedt ten aanzien van preventieve interventies, aanbod van ondersteuning, bekwaamheid van leerkrachten, ondersteuningsstructuur of handelingsgericht werken het volgende aanbod aanvullend op de basisondersteuning:

Preventieve interventies:

Wij volgen de toetsresultaten van onze leerlingen. Deze resultaten (methode gebonden en niet-methode gebonden) worden vastgelegd in het leerlingenadministratiesysteem Parnassys. Ook worden observaties van les- en spelsituaties hierin vastgelegd (met name de onderbouw). Daarnaast overleggen wij veelvuldig met ouders en ketenpartners en ook de informatie uit deze gesprekken wordt vastgelegd. Door te werken met de cyclus van handelingsgericht werken, worden de gegevens van alle leerlingen geanalyseerd en tenminste drie keer per jaar besproken met de intern begeleider en ook met de ouders. Hieruit komen specifieke interventies die toegepast worden in de klassen. Ook weten we dan of er interventies nodig zijn die het groepswork overstijgen.

Aanbod van ondersteuning:

De ondersteuning vindt grotendeels in de groep plaats en wordt gegeven door de eigen leerkracht, zoveel mogelijk passend bij het basisaanbod in de groep. Zo nu en dan kan er door de inzet van stagiaires of vrijwilligers extra ondersteuning geboden worden in de groep of buiten de groep. Dit is niet structureel maar gericht op vraag en aanbod. Het aanbod van ondersteuning wordt vastgelegd in het groepsplan.

Bekwaamheid van leerkrachten:

Alle leerkrachten zijn bekwaam in het uitvoeren van de stappen en interventies die passen binnen de cyclus van handelingsgericht werken uitvoeren, zoals het opstellen en uitvoeren van (groeps)plannen, het analyseren van resultaten en het in kaart brengen van de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Ondersteuningsstructuur:

De leerkracht is in eerste instantie verantwoordelijk voor de interventies die passen bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Uiteraard kan hierin overlegd worden met collega's, intern begeleider en directie.

De taken van de intern begeleider zijn gericht op indirecte ondersteuning, het ondersteunen van de leerkracht in het vormgeven van de ondersteuningstaak in de groep. Hiervoor is voor onze school 0,1 fte (4 uur per week) beschikbaar. De intern begeleider maakt onderdeel uit van het IB-netwerk van de vereniging, welke als vraagbaak kan dienen. Het IB-netwerk wordt ondersteund door het Bovenschools Ondersteuningsteam (BoOT). Het BoOT kan weer een beroep doen op het samenwerkingsverband (SWV).

Voor extra ondersteuning in de vorm van tijd, expertise, onderzoek of middelen kan een aanvraag ingediend worden bij het BoOT. Daar wordt dan besproken of er aan de vraag voldaan kan worden en of dit intern (BoOT) of extern (SWV) kan worden opgepakt.

Naast het samenwerkingsverband en het bovenschoolsondersteuningsteam werken we in het kader van de zorg voor onze leerlingen ook samen met het centrum voor jeugd en gezin (CJG) of de GGD van de gemeente Ten Boer/ Groningen.

Handelingsgericht werken:

We werken binnen de zorg op onze school volgens de principes van handelingsgericht werken. We werken met drie zorgperiodes per schooljaar. Dit betekent dat het schooljaar in drie stukken is geknipt, waarin de zorg wordt gepland, aangeboden en geëvalueerd. Elke periode zijn er groeps- en leerlingenbesprekingen en gesprekken met ouders waarin we reflecteren op het geboden onderwijs en de resultaten en opbrengsten worden geanalyseerd.

Voor de vakken rekenen, spelling, begrijpend en technisch lezen werken we met een groepsplan. In dit groepsplan staat beschreven wat de kinderen aangeboden krijgen aan lesstof en met welk doel. We passen de lesstof en de manier van het aanbieden van de lesstof aan bij de behoeften van het kind.

We werken met het model van gedifferentieerde instructie. Een aantal kinderen kan na een korte instructie van de leerkracht direct aan het werk. De meeste kinderen hebben meer instructie nodig voor zij aan de slag kunnen en sommige kinderen vinden ook dit moeilijk en hebben extra instructie nodig. Deze extra instructie wordt gegeven aan de instructietafel. Voor kinderen die meer aankunnen dan de basisstof van de groep zijn er mogelijkheden voor compacten, verrijken en het volgen van lessen in de verenigingsbrede plusklas.

De leerkracht maakt een weekplanning waarin precies omschreven staat welke basisstof er aangeboden wordt. Daarnaast plant de leerkracht in de begeleidingszuil het aanbod voor de kinderen die extra begeleiding of een ander aanbod nodig hebben. In het logboek van de begeleidingszuil wordt bijgehouden of de toegepaste aanpak/ aanbod werkt of wat er bijgesteld moet worden. Dit is terug te vinden in de groepsmap.

4.4 Hoe ziet de actuele verscheidenheid eruit op de school?

Op scholen bestaat een zekere verscheidenheid als het gaat om leerlingen die iets extra's vragen. Dat vraagt van de betreffende leerkrachten, maar ook van intern begeleiders een extra inspanning. De vraag is of deze extra inspanning kan en moet worden omgezet in extra ondersteuning. De verscheidenheid wordt in beeld gebracht met het instrument: Verscheidenheidsindex. De verscheidenheid op CBS De Wieken is gemiddeld 1,1. Zie bijlage B.

5 Extra Ondersteuning

De definitie van Extra Ondersteuning is dat de onderwijsbehoeften van het kind dermate intensief en complex zijn, dat deze meer dan de (aanvullende) basisondersteuning op een school vragen. Onze school kan voor Extra Ondersteuning een beroep doen op het Ondersteuningsteam. Het schoolbestuur biedt Extra Ondersteuning aan in de vorm van arrangementen. Deze worden ingezet binnen het regulier onderwijs.

De arrangementen worden aangevraagd bij het Ondersteuningsteam en beoordeeld aan de hand van de onderwijsbehoeften van het kind of de groep. Op dit moment zijn er geen vaste arrangementen beschreven. Wel zijn er binnen het Bovenschools ondersteuningsteam en het Samenwerkingsverband arrangement op maat te maken. Het gaat dan bijvoorbeeld om kinderen met ernstige problemen in hun gedrag, werkhouding, sociale omgang of concentratie, of om leerlingen met een ziekte, stoornis of syndroom die het leren belemmert, of om meer dan 2 jaar leer- of ontwikkelingsachterstand t.o.v. zijn leeftijdsgroep. Voor deze leerlingen wordt een arrangement samengesteld en een OntwikkelingsPerspectiefPlan (OPP) opgesteld. Er kan dan bijvoorbeeld extra ondersteuning in de groep worden gerealiseerd, de leerkracht kan ondersteund worden bij zijn dagelijks handelen of er kan samenwerking met het speciaal (basis)onderwijs gezocht worden.

Voor de onderstaande onderwijsbehoeften doen wij op dit moment een beroep op de arrangementen extra ondersteuning om hierin een passend aanbod te bieden binnen de school:

Op dit moment hebben wij geen leerlingen op school die extra ondersteuning nodig hebben die de basisondersteuning overstijgt.

Indien sprake is van de volgende onderwijsbehoeften verwijzen wij naar een andere reguliere basisschool of school voor Speciaal (Basis) Onderwijs omdat wij niet in staat zijn om dit met extra ondersteuning binnen de school te bieden:

Hier is op dit moment geen sprake van.

6. Ambities van de school

Naast de ondersteuning die we op dit moment bieden, heeft onze school ambities welke we de komende periode willen realiseren.

Onze ambitie als school is:

We vinden het belangrijk dat ouders hun kind met vertrouwen en in veiligheid naar school brengen. We werken met de methode De Vreedzame School aan het gevoel van veiligheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid, in relatie tot zichzelf en naar anderen. Kinderen krijgen de komende jaren steeds meer een stem in hun eigen leerproces, zodat ze eigenaarschap ontwikkelen. We willen aansluiten op de leerstijlen van kinderen. We hebben de ambitie om het best mogelijke uit ieder kind te halen. Wat het best mogelijke is, is voor ieder kind verschillend. We communiceren hier veelvuldig over met ouders.

Onze ambities ten aanzien van het bieden van aanvullende of extra ondersteuning zijn:

Een constante verbetering in het bieden van de basisondersteuning met aanvullende ondersteuning in de groepen.
Meer expertise op het gebied van taalspraakontwikkeling en NT2.
Meer expertise op het gebied van niet gediagnosticeerde gedrags- en sociaal-emotionele problematiek.

Onze ambities ten aanzien van het bieden van passende ondersteuning waarvoor we nu nog verwijzen naar het Speciaal (Basis) Onderwijs zijn:

Het is onze ambitie om, als het even kan in het belang van de leerling en de andere leerlingen, kinderen een plaats te bieden bij ons op school. Daarom zullen we op het moment dat er leerlingen aangemeld worden met zeer specifieke onderwijsbehoeften bekijken wat er nodig is om deze leerling een plaats te bieden op onze school.

Bijlagen

- A. Checklist ikinstrument basisondersteuning
- B. Verscheidenheidsindex (VI) en invulschema met toelichting
- C. Uitgangspunten leerlingondersteuning CBS De Wieken
- D. De 10 principes van Passend Onderwijs op CBS De Wieken

A Checklist ikinstrument basisondersteuning

IJK instrument kwaliteit van de basisondersteuning voor scholen van het SWV 20-01			
Naam bestuur:	VCPO Noord Groningen		
Ingevuld door:	Paulina en Marla		
Datum:	1-10-2017		
Naam school:	CBS De Wieken		
1. De Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving.			
1.	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en heeft een incidenten registratiesysteem.	Nee ☐	
2.	De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.	Ja ☒	
3.	De school heeft een vastgesteld veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten.	Ja ☒	
4.	De school heeft een programma (methode) gericht op sociale veiligheid en aanpakken van probleemgedrag.	Ja ☒	
5.	De school hanteert zichtbare regels voor veiligheid en omgangsvormen.	Ja ☒	
6.	Alle medewerkers gaan vertrouwelijk om met informatie over leerlingen volgens vastgesteld privacyreglement en protocol medische handelingen.	Ja ☒	
		% Ja	83,33333
2. Voor leerlingen die een passend curriculum nodig hebben is een ontwikkelingsperspectief (OPP) vastgesteld (Dat kan passend binnen de basisondersteuning of in een extra arrangement.)			
1.	De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het OPP en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes .	Ja ☒	
2.	Het OPP is handelingsgericht opgesteld.	Ja ☒	
3.	Het OPP heeft een vaste structuur volgens een vast format en bevat handtekening van ouders.	Ja ☒	
4.	Het OPP bevat in elk geval tussen- en einddoelen.	Ja ☒	
5.	Het OPP bevat in elk geval een leerlijn die gekoppeld is aan de referentieniveaus taal en rekenen en zo nodig voor sociaal-emotionele ontwikkeling en taakwerkhouding.	Ja ☒	
6.	Het OPP bevat evaluatiemomenten.	Ja ☒	
7.	Het OPP maakt deel uit van het leerlingdossier.	Ja ☒	
8.	Het OPP is een leidraad voor het personeel en eventuele externe begeleiders.	Ja ☒	
		% Ja	100

3. De school heeft een effectieve interne onderwijs ondersteuningsstructuur.			
1.	De taakomschrijving en verantwoordelijkheden van de ib-er, leerkrachten en directeur op het terrein van onderwijsondersteuning zijn duidelijk en transparant.	Nee ☐	
2.	Coaching en begeleiding van leraren maken onderdeel uit van de taak van de interne begeleiding.	Ja ☒	
3.	Leerkrachten worden ondersteund bij het opstellen en uitvoeren van het OPP.	Ja ☒	
4.	De ib-er beschikt over voldoende tijd en middelen.	Ja ☒	
5.	De ib-er is gekwalificeerd.	Ja ☒	
6.	De school weet waar zij in de regio terecht kan voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften.	Ja ☒	
7.	De interne onderwijsondersteuning is afgestemd op de onderwijs ondersteuningstructuur van het samenwerkingsverband.	Ja ☒	
		% Ja	85,71429
4. De leerkrachten, ib-er en directeur werken continu aan hun handelingsbekwaamheid en competenties.			
1.	Genoemde professionals beschikken over didactische, pedagogische, organisatorische en communicatieve competenties voor de begeleiding van leerlingen met hun onderwijsbehoeften.	Ja ☒	
2.	Genoemde professionals staan open voor reflectie en voor ondersteuning bij hun handelen.	Ja ☒	
3.	Genoemde professionals werken continu aan handelingsgerichte vaardigheden.	Ja ☒	
4.	Genoemde professionals krijgen de mogelijkheid in teamverband en individueel te leren en te werken.	Ja ☒	
5.	Genoemde professionals worden gestimuleerd voor deelname aan lerende netwerken.	Ja ☒	
		% Ja	100
5. De school heeft een effectief multidisciplinair overleg / team gericht op de leerlingondersteuning.			
1.	De school zoekt structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerling niveau haar eigen kerntaak overschrijden.	Ja ☒	
2.	Taken, werkwijze en verantwoordelijkheden van het multidisciplinair overleg / team zijn vastgelegd.	Ja ☒	
3.	Het multidisciplinair overleg / team draagt zorg voor het organiseren van de externe hulp.	Ja ☒	
4.	Het multidisciplinair overleg / team ondersteunt ouders/verzorgers, leerlingen, leerkrachten, ib-er en directeur.	Ja ☒	
		% Ja	100
6. Ouders en leerlingen zijn actief betrokken bij het onderwijs.			
1.	De leerkrachten, ib-er en directeur bevragen ouders over de ervaringen met hun kind thuis en hun kennis van de ontwikkeling van hun kind op school en thuis.	Ja ☒	
2.	De school en de ouders informeren elkaar over hun ervaringen en de ontwikkeling van het kind op school en thuis.	Ja ☒	
3.	De school maakt samen met de leerling en de ouders afspraken over de begeleiding en wie waarvoor verantwoordelijk is.	Nee ☐	
4.	De school streeft ernaar d.m.v. gesprek de leerlingen zoveel mogelijk eigenaar te laten zijn van hun eigen onderwijs ontwikkeling.	Nee ☐	
5.	Als een leerling de school verlaat, stelt de school het (onderwijskundig) rapport op en bespreekt het met ouders en kind.	Ja ☒	
6.	De school ondersteunt ouders en leerlingen bij de overgang naar een andere school.	Ja ☒	
7.	De school voert met ouders een intakegesprek bij aanmelding.	Ja ☒	
Schoolondersteuningsprofiel (concept 13-10-2017)			
Vastgesteld op:		% Ja	71,42857

7. De school heeft continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen.			
1. De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen.	Ja	☒	
2. De leerkrachten volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.	Nee	☐	
3. De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen ondersteuning nodig hebben.	Ja	☒	
4. De school heeft normen vastgesteld voor de resultaten die zij met de leerlingen nastreeft.	Ja	☒	
5. De normen leiden tot het behalen van de referentieniveaus taal en rekenen (1F/1S).	Ja	☒	
	% Ja		80
8. De school werkt opbrengst- en handelingsgericht aan de ontwikkeling van leerlingen.			
1. Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de ondersteuning voor de zorgleerlingen.	Ja	☒	
2. De school voert de ondersteuning planmatig uit.	Ja	☒	
3. De school evalueert regelmatig de effecten van de ondersteuning.	Ja	☒	
4. De school past op grond van verzamelde toetsgegevens, observatiegegevens en gesprekken tenminste tweemaal per jaar de handelingsplanning aan.	Ja	☒	
	% Ja		100
9. De school voert beleid op het terrein van de leerling ondersteuning.			
1. De school heeft een overzicht van haar leerlingen en hun onderwijsbehoeften.	Ja	☒	
2. De school heeft een beschreven visie op leerlingondersteuning die wordt gedragen door het team.	Ja	☒	
3. De procedures en afspraken over leerlingondersteuning zijn duidelijk vastgelegd.	Nee	☐	
	% Ja		66,6667
10. De school werkt met effectieve methoden en aanpakken.			
1. De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.	Ja	☒	
2. De leerkrachten stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen, zo zijn er leerlijnen voor leerlingen met meer of minder intelligentie dan gemiddeld.	Ja	☒	
3. De school stemt de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.	Ja	☒	
4. Het personeel stemt de verwerking af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.	Ja	☒	
5. Het personeel stemt de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.	Ja	☒	
6. De school gebruikt materialen en methoden die differentiatie mogelijk maken.	Ja	☒	
7. De school heeft methoden en materialen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, zo is er een specifiek aanbod voor leerlingen met dyslexie en dyscalculie volgens de protocollen.	Ja	☒	
8. De leerkrachten stemmen het onderwijsaanbod af op de onderwijsbehoefte van de leerlingen.	Ja	☒	
	% Ja		100

11. De school evalueert jaarlijks de effectiviteit van de leerling ondersteuning.			
1.	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.	Ja ☒	
2.	De school evalueert jaarlijks het onderwijsleerproces.	Ja ☒	
3.	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.	Ja ☒	
4.	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.	Ja ☒	
5.	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.	Ja ☒	
6.	De school evalueert jaarlijks de leerlingen ondersteuning.	Ja ☒	
7.	De school evalueert jaarlijks de effectiviteit van de ingezette zorgmiddelen.	Ja ☒	
		% Ja	100
12. De school draagt leerlingen zorgvuldig over.			
1.	Alle leerlingen worden binnen de school warm overgedragen bij de overgang naar een volgende groep of een volgende leraar.	Ja ☒	
2.	Bij leerlingen in groep 8 met specifieke onderwijsbehoeften vindt een warme overdracht naar VO plaats.	Ja ☒	
3.	Er wordt aangesloten bij de ontwikkelingsdoelen van de voorschoolse voorziening of de vorige school van de leerling.	Ja ☒	
4.	De school koppelt in het eerste jaar de ontwikkeling van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften terug naar de voorschoolse voorzieningen of de vorige school.	Ja ☒	
		% Ja	100
13. De school heeft haar ondersteuningsprofiel vastgesteld			
1.	Het ondersteuningsprofiel bevat informatie laatste rapport kwaliteitsonderzoek van de inspectie, te weten: opbrengsten, onderwijsleerproces, zorg & begeleiding.	Ja ☒	
2.	Het ondersteuningsprofiel is na overleg met het team vastgelegd en van een datum voorzien.	Ja ☒	
3.	De MR heeft kennisgenomen van het ondersteuningsprofiel en is in de gelegenheid gesteld gebruik te maken van haar adviesrecht.	Ja ☒	
4.	Het ondersteuningsprofiel is onderdeel van het schoolplan en de schoolgids.	Ja ☒	
5.	Het ondersteuningsprofiel bevat een beschrijving van het aanbod van de school aan onderwijs, begeleiding, expertise en voorzieningen.	Ja ☒	
6.	Het OP biedt aanknopingspunten voor verdere ontwikkeling van de leerlingenondersteuning.	Ja ☒	
		% Ja	100
		Categorie	% totaal
		1	83,3
		2	100,0
		3	85,7
		4	100,0
		5	100,0
		6	71,4
		7	80,0
		8	100,0
		9	66,7
		10	100,0
		11	100,0
		12	100,0
		13	100,0
		74	91,9

B Verscheidenheidsindex (VI) en Invulschema met toelichting

Instrument Verscheidenheidsindex							
	Invullen in Categorie 1: Totaal aantal leerlingen per school.						
	Invullen in Categorie 2: Totaal aantal leerlingen die onder Categorie 2 vallen.						
	Invullen in Categorie 3: Totaal aantal leerlingen die onder Categorie 3 vallen.						
CBS De Wieken	Categorie				Punten	Index	
1-10-2017		1	2	3			
De Wieken		68	14	3	88	1,294118	
1		5	1	0	6	1,2	
2		12	6	0	18	1,5	
3		6	1	0	7	1,166667	
4		8	0	0	8	1	
5		8	2	0	10	1,25	
6		4	0	0	4	1	
7		12	2	2	18	1,5	
8		13	2	1	17	1,307692	

Invulschema VI

Wieken

Leerlingen aantallen		Categorie 1								Categorie 2								Categorie 3				Verscheidenheidsindex
		A	B	C	D	E	F	G	t A-F	A	B	C	D	E	F	G	t A-G	A	B	t	T 1-3	
School	68	35					16	17	68			1	13				14	1	2	3	85	1,294117647
Groep 1	5	3	-	-	-	-	1	1	5	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	6	1,2
Groep 2	12	4	-	-	-	-	2	6	12	-	-	-	6	-	-	-	6	-	-	-	18	1,5
Groep 3	6	3	-	-	-	-	2	1	6	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	7	1,166666667
Groep 4	8	5	-	-	-	-	3	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	1
Groep 5	8	4	-	-	-	-	2	2	8	-	-	1	1	-	-	-	2	-	-	-	10	1,25
Groep 6	4	2	-	-	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1
Groep 7	12	6	-	-	-	-	2	4	12	-	-	-	2	-	-	-	2	-	2	2	14	1,5
Groep 8	13	8	-	-	-	-	2	3	13	-	-	-	2	-	-	-	2	1	-	1	16	1,307692308

Index op basis van punten:

Toelichting Verscheidenheidsindex/ invulinstructie

Categorie 1: alle leerlingen die in principe onder de basisondersteuning vallen: toekenning 1

- A. Leerlingen zonder aanwijsbare problemen
- B. Leerlingen met een aanbod bij vastgestelde dyslexie
- C. Leerlingen met een aanbod bij vastgestelde dyscalculie
- D. Leerlingen met een eigen leerlijn met minder dan gemiddelde intelligentie
- E. Leerlingen met een eigen leerlijn met meer dan gemiddelde intelligentie
- F. Leerlingen met werkhouding en of gedragsproblemen (niet gediagnostiseerd)
- G. Leerlingen onder categorie 2 en 3

Categorie 2: leerlingen die hieronder vallen: toekenning 1 extra punt

- A. Leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte overeenkomstig de voormalige criteria van cluster 3 (zie bijlage)
- B. Leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte overeenkomstig de voormalige criteria van cluster 4 (zie bijlage)
- C. Leerlingen die externe logopedie ontvangen vanaf groep 2
- D. Leerlingen waarbij aantoonbaar externen zijn betrokken in de thuissituatie, deze leerlingen hoeven geen problemen op school te ondervinden
- E. Leerlingen met een eigen leerlijn op minstens twee domeinen van schoolse vaardigheden
- F. Leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte overeenkomstig de criteria van cluster 1
- G. Leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte overeenkomstig de criteria van cluster 2

Categorie 3: leerlingen die hieronder vallen: toekenning 2 extra punten

- A. Leerlingen waarvoor een OntwikkelingsPerspectiefPlan (OPP) is opgesteld vanwege gedrag, uitgewisseld met Bron
- B. Leerlingen waarvoor een OntwikkelingsPerspectiefPlan (OPP) is opgesteld vanwege leerproblemen, uitgewisseld met Bron

Bijlage: landelijke criteria cluster 3 en 4:

Voor Cluster 3 ZML:

Leerlingen met het Syndroom van Down
Deze leerlingen krijgen áltijd een indicatie.

Bij een IQ onder de 55:
Er hoeft naast dit (geschatte) IQ niets te worden aangetoond.

Bij een IQ van 55 tot 70 en jonger dan 8 jaar:
Er moet sprake zijn van een gediagnosticeerde stoornis volgens DSM-IV of ICD-10; én
Er moet sprake zijn van geringe sociale redzaamheid; én
Er moet sprake zijn van ontbrekende leervoorwaarden; én
Er moet sprake zijn van een ontoereikende zorgstructuur van het reguliere onderwijs.

Bij een IQ van 55 tot 70 en een leeftijd tussen 8 en 11 jaar:
Er moet sprake zijn van een geringe sociale redzaamheid; én
Er moet sprake zijn van geringe schoolvorderingen; én
Er moet sprake zijn van een ontoereikende zorgstructuur van het reguliere onderwijs.

Bij een IQ van 55 tot 70 en een leeftijd van 12 jaar en ouder:
Er moet sprake zijn van een geringe sociale redzaamheid; én
Er moet sprake zijn van een didactisch niveau < begin groep 4; én
Er moet sprake zijn van een ontoereikende zorgstructuur van het reguliere onderwijs.

Voor cluster 3 ZML MG:

LG-MG-criteria

Er moet sprake zijn van een stoornis die leidt tot ernstige belemmeringen om aan het onderwijs deel te nemen; én

Er moet sprake zijn van een IQ < 70; én

Er moet sprake zijn van onderwijsbelemmeringen, hiermee wordt bedoeld dat er sprake moet zijn van afhankelijkheid van derden bij algemene dagelijkse levensverrichtingen of voor het onderwijsvoorwaardelijke (fijn) motorische vaardigheden of dat er sprake is van > 25% verzuim.

ZMLK-MG- criteria

Er moet sprake zijn van een (geschat) IQ < 20

Óf

- Er moet sprake zijn van een IQ < 35; én
- Er moet sprake zijn van een bijkomende medische of gedragsstoornis

Voor Cluster 4:

- Er is een diagnose gesteld volgens DSM-IV of ICD-10. Of de hulpverlening heeft het afgelopen jaar aantoonbaar geen effect gehad,
- Het kind heeft integrale problematiek, dus op meerdere vlakken,
- Het kind heeft structurele beperkingen in de onderwijsparticipatie en hierdoor achterblijvende leerprestaties,
- Het regulier onderwijs heeft alles gedaan om het kind te laten blijven, maar dit is niet gelukt.

De leerlingen met een cluster 4 indicatie kunnen grofweg in 5 groepen opgedeeld worden:

Groep 1

Kinderen hebben externaliserend gedrag, dit wil zeggen dat het naar buiten toe gericht is. Deze kinderen zijn berekenend, vragen veel aandacht, komen vaak uit een laag sociaal milieu waarin de ouders de problematiek niet (h)erkennen, er is weinig hulp in het gezin en grote kans op instabiliteit.

Groep 2

Ook deze kinderen hebben externaliserend gedrag, maar dit ontstaat door onmacht. Vaak zijn deze kinderen gediagnosticeerd met ADHD, het leergedrag vraagt veel aandacht, er is veel hulp in het gezin en vaak komt het kind uit een laag sociaal milieu.

Groep 3

Deze kinderen vertonen zowel externaliserend als internaliserend (naar binnen gericht) gedrag. Ze hebben een gemiddelde thuissituatie, hun ouders ervaren de opvoeding vaak als zwaar en vragen vaak veel hulp, welke ze ook krijgen.

Groep 4

Kinderen met internaliserend gedrag, goede leermogelijkheden en uit een hoog sociaal milieu. Ze hebben vaak een hoog IQ en een aandoening in het autistisch spectrum. Hun ouders vinden de opvoeding over het algemeen te doen en er is hulp als dit nodig is.

Groep 5

Ook deze kinderen hebben internaliserend gedrag en af en toe bescheiden externaliserend. Ze komen uit een gemiddeld sociaal milieu, de ouders vinden de opvoeding zwaar en er is vaak hulp aanwezig. Kinderen met PDD-NOS behoren vaak tot deze groep.

C   Uitgangspunten leerlingondersteuning CBS De Wieken

1. Afstemming op onderwijsbehoeften van leerlingen

De leerkracht werkt en denkt vanuit onderwijsbehoeften in plaats van uit de tekorten die een kind heeft. Onderwijsbehoeften zijn m.n. gericht op de ontwikkelingsmogelijkheden en kansen voor het kind. Dus niet: wat is er mis met dit kind? Maar: hoe kan ik mijn instructie, aanpak en begeleiding afstemmen op wat dit kind nodig heeft om deze doelen te bereiken? De onderwijsbehoeften worden dus benoemd en vertaald naar het gewenste onderwijsaanbod!

Daarnaast richt de intern begeleider zich ook op de ondersteuningsbehoefte van de leraar en de ouders:

Wat zijn hun vragen en waaraan hebben zij behoefte: aan informatie, advies en/of begeleiding?

2. Preventief en proactief denken en handelen

Er wordt gestreefd naar preventief denken en handelen. In plaats van curatief de zorg op uitvallers te richten probeert de leerkracht vroegtijdig leerlingen te signaleren die extra aandacht nodig hebben. Het is belangrijk dat de leerkracht vooruitkijkt: welke cruciale leermomenten in de leerlijn komen de komende periode aan bod en welke leerlingen hebben hierbij extra instructie en begeleiding nodig?

3. Werken met positieve elementen van leerling, leerkracht en ouders

Passend onderwijs richt zich op positieve kwaliteiten: wat kan dit kind goed? Wat vindt het leuk? Wat zijn stimulerende factoren? Maar ook; waarin is deze leerkracht sterk en waarin zijn de ouders sterk? Welke aanpak werkt wel?

Al deze positieve kwaliteiten worden benut in het onderwijs. Het biedt een tegenwicht aan het vormen van een negatief beeld. Hiervoor is een omslag in het denken nodig: dit is een kind met mogelijkheden.

4. Interactioneel referentiekader

Kinderen ontwikkelen zich niet in een isolement maar in een context. Kind en omgeving beïnvloeden elkaar wederzijds. De problemen worden niet alleen in het kind gelokaliseerd maar er wordt gekeken naar dit kind in deze groep bij deze leerkracht in deze school met deze ouders. Passend onderwijs en handelingsgericht werken richten zich daarom op de afstemming tussen kind en omgeving en de interacties tussen leraar-leerling en leerling-medeleerlingen. De advisering richt zich op het verbeteren van die afstemming, het wegnemen of verminderen van de factoren die het probleem beïnvloeden en het versterken van positieve factoren. Dit betekent dat de intern begeleider de groep ingaat om interacties te observeren; wat gaat daarin goed en wat kan beter?

5. Werken met groepsplannen

Voor de vakken rekenen, spelling en lezen wordt binnen de vereniging gewerkt met een groepsplan waarin beschreven staat hoe de leerkracht planmatig tegemoetkomt aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen in de groep. Voor begrijpend lezen werken we (nog) met individuele handelingsplannen of groepshandelingsplannen voor de kinderen die hiervoor extra ondersteuning nodig hebben.

6. De leerkracht is de beslissende factor

De leerkracht moet over voldoende competenties beschikken om met de verschillende onderwijsbehoeften om te gaan. Interne en externe begeleiding moet er dan ook op gericht zijn om de competenties van de leerkracht te vergroten!

Van de leerkracht wordt een leerprocesgerichte benadering gevraagd;

- Hoe kijk je naar kinderen?
- Wat is jouw rol daarin als leerkracht?
- Wie ben ik als leerkracht, je eigen leerkrachtgedrag reflecteren.

De leerkracht is een professionele leerkracht, doelbewust, doelgericht, systematisch, methodisch en kritisch. Een leerkracht straalt motivatie uit, heeft zelfvertrouwen, activeert kinderen tot leren, heeft een goede organisatie, geeft goede instructie en creëert extra tijd in de organisatie voor opvallende kinderen.

De leerkracht werkt met het principe van handelingsgericht werken:

- Waarnemen, observeren, signaleren, verzamelen van toetsresultaten (toetsresultaten moeten overeenkomen met de bevindingen van de leerkracht);
- Begrijpen, wat is er aan de hand, ervaring, kennis, benoemen van (specifieke) onderwijsbehoeften, handleidingen van het kind ontdekken;
- Plannen, nadenken over, doelen stellen, wat wil je, hulpplannen maken;
- Realiseren uitvoeren, evalueren doelen.

7. De zorg wordt zoveel mogelijk in de groep aangeboden

In passend onderwijs is de groepsleerkracht verantwoordelijk voor de zorg aan leerlingen. De leerlingen worden niet of zo weinig mogelijk uit de klas gehaald en zoveel mogelijk binnen de klas begeleid.

8. De intern begeleider als spin in het web

De intern begeleider begeleidt de leerkracht bij het uitvoeren van de stappen uit passend onderwijs, volgt de voortgang en leidt de groepsbesprekingen en leerling-besprekingen.

Passend onderwijs vraagt een andere rol van de intern begeleider, nl. de intern begeleider als coach. Een kerntaak van de intern begeleider is om de leerkracht dusdanig te coachen, dat de leerkracht de kinderen in de groep op een optimale manier kan begeleiden.

De intern begeleider speelt een verbindende rol bij het schakelen naar externe zorg en neemt zo nodig initiatieven die het didactisch en pedagogisch handelen van de leerkracht en de leerlingenzorg ten goede komen. Daarnaast heeft de intern begeleider een taak op het gebied van onderwijsinnovatie t.b.v. de zorgverbreding.

Het ligt voor de hand, dat bij de intern begeleider specifieke capaciteiten en competenties horen. De competenties van de intern begeleiders zijn vastgesteld door de vereniging (zie zorgbeleid vereniging). Omdat het functioneren van de intern begeleider ook afhangt van de visie en het ontwikkelingsproces van de school, is het aan te raden de verantwoordelijkheden van de intern begeleider op teamniveau vast te stellen.

9. Impulsen voor kwaliteitsverbetering

Het schoolteam reflecteert in passend onderwijs systematisch over de kwaliteit en de opbrengsten van het onderwijs en over de zorg aan leerlingen.

10. Actieve participatie van de leerlingen

Vaak wordt over de leerling i.p.v. met de leerling gesproken. In passend onderwijs wordt de leerling actief betrokken bij de stappen die in de zorg gezet worden. De leerkracht gaat met de leerling in gesprek waardoor de leerling zich serieus genomen voelt en gemotiveerd is om actief mee te doen. Het kind wordt mede-eigenaar. Het voorbeeld is het bespreken van een hulpplan met de leerling en eventueel het plan door de leerling te laten ondertekenen.

11. Ouders zijn een belangrijke partner

Ouders kennen hun kind als geen ander en kunnen de leerkracht en de school waardevolle informatie verschaffen. Hiertoe is goede communicatie, afstemming en samenwerking met de ouders belangrijk.

Ouders en school zijn zich beiden bewust dat school en thuis twee verschillende begeleidingssituaties zijn. Bij het begeleiden van kinderen streeft de school naar het werken met het principe van gedeelde verantwoordelijkheid. Bij de samenwerking hebben ouders/verzorgers en leerkrachten

rechten en plichten om de kinderen zo goed mogelijk te begeleiden. Ieder zal dat doen met zijn expertise.

Samenwerken om kinderen te begeleiden is werken aan kwaliteit. Zowel ouders als leerkrachten moeten in deze de samenwerking geloven. Openheid bij het begeleiden en communiceren is belangrijk om elkaar de nodige en juiste informatie te geven. Lastige ouders en of leerkrachten bestaan niet, alleen ouders en leerkrachten die het moeilijk hebben.

12. De werkwijze is systematisch en transparant

De stappen en beslismomenten die in de zorg op groeps-, school- en bovenschools niveau gezet worden zijn transparant en eenduidig. De werkwijze is systematisch, met herkenbare stappen die cyclisch gezet worden.

De school heeft een visie voor de zorg met doelen voor de lange en korte termijn. In de visie wordt beschreven hoe de school de volgende doelen wil realiseren.

‘Met de visie wordt de werkwijze van de school verantwoord en worden de grenzen van de school bepaald’. (Beukering, 2001)

Het zo optimaal mogelijk omgaan met de verschillen in de klas is de kern van de zorgbegeleiding, waarbij de leerkracht de spil is. (kerngedachte passend onderwijs)

13. Samenwerken in de regio

In de regio moet een gedeelde visie op onderwijszorg ontwikkeld worden zodat alle betrokkenen uitgaan van een gemeenschappelijke taal en een gemeenschappelijk referentiekader. Bij voorkeur is in de regio 1 zorgloket of een Zorg- en Adviesteam (ZAT) ingericht waar scholen met hun vragen terecht kunnen.

14. Aandacht voor instroom en uitstroom leerlingen

Binnen passend onderwijs wordt expliciet aandacht besteed aan de instroom van leerlingen vanuit de peuterspeelzaal naar groep 1 van de basisschool en aan de uitstroom van leerlingen uit groep 8 naar het voortgezet onderwijs. Er is dus sprake van doorgaande lijnen en doorgaande zorg waarbij informatie over de specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen overgedragen wordt.

D De 10 principes van Passend Onderwijs op CBS De Wieken

1. Ieder kind op CBS De Wieken is uniek en heeft recht op onderwijs dat aansluit bij zijn of haar mogelijkheden. Ook wanneer dat extra inspanning vraagt van de school en/of de leerkracht. We gaan ervan uit dat iedereen gelijkwaardig is, maar niet iedereen is gelijk.
2. Er zijn grenzen aan wat een school/leerkracht kan bieden. Deze grenzen moeten objectief getrokken worden, vanuit de behoefte van het kind. Met andere woorden de grens wordt in eerste instantie bepaald door wat goed is voor een kind(eren).
3. Bij de vraag of de school goed onderwijs kan bieden aan een kind is de eerste afweging altijd het welbevinden van het kind zelf en zijn directe schoolomgeving.
4. We kunnen kinderen alleen goed onderwijs bieden, als zij aan minimaal twee criteria voldoen: - Het kind is in staat om te leren, er is sprake van ontwikkeling - Het kind heeft het vooruitzicht dat het bij het verlaten van de school op minimaal eind groep 6 niveau zit. Dit principe gaat niet op voor kinderen met een gediagnosticeerde verstandelijke beperking (zie 7)
5. Bij kinderen met gedragsmoeilijkheden is een objectieve grens moeilijk te trekken. CBS De Wieken heeft de visie dat het uitgangspunt bij ieder kind moet zijn: wat kan dit kind en wat is redelijkerwijs nog te ontwikkelen. Bij beslissingen rond plaatsing wordt van iedereen gevraagd en verwacht uit te gaan van het belang van het kind. Waar komt het kind het best tot zijn recht?
6. Basisonderwijs vindt plaats in groepen. Voor kinderen met gedragsmoeilijkheden geldt in het verlengde van regel 5 daarom het volgende: Het gedrag moet beïnvloedbaar zijn. De veiligheid en het opvoedkundig klimaat in de groep mogen niet ernstig verstoord worden. Met andere woorden: het onderwijs aan de hele groep moet doorgang kunnen vinden.
7. Kinderen met verstandelijke en/of lichamelijke beperkingen moeten zich goed en veilig kunnen voelen op school. Waar nodig moet het gebouw aangepast worden, zodat de bewegingsvrijheid van het kind zo min mogelijk in het gedrang komt, mits dit binnen de mogelijkheden van de school ligt.
8. De school is verantwoordelijk voor de organisatie van goed onderwijs aan alle kinderen, ook kinderen met extra zorgbehoefte. Voor kinderen die buiten bovengenoemde criteria vallen is de school aan zet om een passende onderwijsplaats te zoeken. Andere onderwijsinstellingen zullen dan benaderd worden. Ouders worden hier altijd actief bij betrokken. Van hen wordt een constructieve houding gevraagd. De school zal haar best doen om er samen met ouders uit te komen. De ervaring is echter dat dit niet altijd lukt. Omdat de school verantwoordelijk en aansprakelijk is, heeft ze in zo'n geval het laatste woord.
9. Of een kind met een speciale zorgvraag goed begeleid kan worden door de leerkracht hangt van de mate van zorgbehoefte van het kind af. Beperkingen in de deskundigheid van leerkrachten en de onderwijsorganisatie zijn daaraan ondergeschikt.
10. CBS De Wieken gaat ervan uit dat iedere leerkracht goed onderwijs kan verzorgen aan alle kinderen binnen bovenstaande criteria. De schoolleiding geeft leerkrachten die (eerder) tegen grenzen aanlopen de ruimte om hun deskundigheid verder te ontwikkelen.